

СИЛАБУС ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ



ЗЕЛЕНА ЕКОНОМІКА ТА СТАЛИЙ БІЗНЕС

спеціальність	не обмежено	обов'язковість дисципліни	вибіркова
освітня програма	не обмежено	факультет	економічних відносин та фінансів
освітній рівень	перший (бакалаврський)	кафедра	економіки та бізнесу

ВИКЛАДАЧ

Зубков Сергій Олександрович



Вища освіта – спеціальність Економіка підприємства

Науковий ступень – доктор економічних наук, спеціальність 08.00.04 Економіка та управління підприємствами (за видами економічної діяльності)

Вчене звання – професор кафедри економіки та бізнесу

Досвід роботи – більше 15 років

Показники професійної активності з тематики курсу:

- досвід участі в реалізації міжнародних проєктів за програмою Еразмус+ напряму Жан Моне «Управління розвитком бізнесу: інтеграція європейського досвіду» (101048268) та «Європейська архітектура сталого розвитку: механізми економічної та фінансової інтеграції» (101127849);
- досвід роботи в стартап-центрі університету, центрі підтримки та розвитку молодіжного підприємництва;
- співвиконавець НДР з питань управління розвитком бізнесу в умовах європейської інтеграції, сталого розвитку;
- співавтор 6 тематичних публікацій;
- учасник наукових і методичних конференцій.

телефон	-	електронна пошта	s.zubkov@btu.kharkov.ua	дистанційна підтримка	Moodle
---------	---	------------------	-------------------------	-----------------------	--------

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО ОСВІТНЮ КОМПОНЕНТУ (ДИСЦИПЛІНУ)

Мета	Формування у здобувачів сучасного економічного мислення та прикладних навичок управління підприємством на засадах «зеленого» зростання, циркулярності та соціальної відповідальності.
Формат	лекції, практичні заняття, самостійна робота, командні кейс-стаді.
Специфічні результати навчання і форми їх контролю	<p>Після вивчення дисципліни студенти мають:</p> <ul style="list-style-type: none">• знати: сутність 17 Цілей сталого розвитку ООН та їхній вплив на стратегію розвитку сучасного бізнесу; механізми державного стимулювання «зеленого» переходу (екологічні податки, квоти на викиди, субсидії на відновлювану енергетику); принципи побудови бізнес-моделей замкненого циклу (відновлення, повторне використання, переробка); систему екологічних, соціальних та управлінських критеріїв, що використовуються інвесторами для оцінки стійкості бізнесу; міжнародні вимоги до нефінансової звітності (стандарты GRI та SASB).• вміти: ідентифікувати та оцінювати екологічні ризики, що можуть вплинути на фінансову стійкість підприємства; розробляти плани впровадження ресурсозберігаючих технологій на рівні окремого цеху або всього підприємства; оцінювати термін окупності та економічний ефект від «зелених» інвестицій (наприклад, встановлення сонячних панелей або систем очищення); застосовувати інструменти зеленого маркетингу для підвищення лояльності споживачів та виходу на ринки ЄС; здійснювати базовий розрахунок викидів парникових газів (Scope 1, 2, 3) для продукції підприємства. <p>Форми контролю досягнення специфічних результатів: письмові тести, захист індивідуального проекту, розв'язання практичних кейсів.</p>
Обсяг і форми контролю	3 кредити ECTS (90 годин): 12 годин лекції, 18 годин практичних занять; модульний контроль (2 модулі); підсумковий контроль – залік.
Вимоги викладача	вчасне виконання завдань, активність, командна робота.
Умови зарахування	вільне зарахування.

СТРУКТУРА ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ (ДИСЦИПЛІНИ)

Модуль 1. ЕКОНОМІЧНІ ЗАСАДИ СТАЛОГО РОЗВИТКУ

Лекція 1	Концепція зеленої економіки в глобальному світі.	П-1	Цілі сталого розвитку (ЦСР) у бізнес-стратегії. Аналіз місій та стратегій провідних компаній світу на відповідність ЦСР. Визначення пріоритетних цілей для підприємства обраної галузі.	Самостійна робота	Огляд сучасних досліджень щодо концепцій «меж зростання» та декарбонізації економіки.
Лекція 2	Державне регулювання та стимулювання сталого бізнесу.	П-2	Моделювання циркулярного бізнесу. Робота з шаблоном «Circular Business Model Canvas». Проектування потоків ресурсів та ланцюгів створення вартості без відходів.		Вивчення положень «Європейського зеленого курсу» (European Green Deal) та їх впливу на експортну спроможність українських підприємств.
Лекція 3	Циркулярна економіка як нова модель підприємництва.	П-3	Державне еко-регулювання. Розрахунок екологічного податку для умовного підприємства. Аналіз можливостей отримання «зелених» субсидій або пільгових кредитів.		Моніторинг світових трендів у сфері альтернативної енергетики та енергоефективності.
		П-4	ESG-ризики та їх оцінка. Ідентифікація кліматичних та соціальних ризиків для конкретного сектору економіки. Побудова карти ризиків та розробка заходів з їх мінімізації.		

Модуль 2. УПРАВЛІННЯ СТАЛИМ ПІДПРИЄМСТВОМ

Лекція 4	ESG-стратегії: екологічні, соціальні та управлінські фактори.	П-5	Розрахунок вуглецевого сліду. Практична вправа з використанням онлайн-калькуляторів для оцінки викидів CO2 виробничим процесом або офісом компанії.	Самостійна робота	Аналіз відкритих звітів про сталий розвиток (Sustainability Reports) великих українських компаній.
Лекція 5	«Зелений» маркетинг та нефінансова звітність бізнесу.	П-6	Підготовка нефінансової звітності. Аналіз звіту зі сталого розвитку реального підприємства за стандартами GRI. Виявлення сильних та слабких сторін розкриття інформації.		Розробка пропозицій щодо впровадження принципів 3R (Reduce, Reuse, Recycle) у виробничий цикл конкретного бізнесу.
Лекція 6	Еко-інновації та інструменти «зеленого» інвестування.	П-7	Зелений маркетинг та еко-маркування. Аналіз кейсів «грінвошингу» (недобросовісної еко-реклами). Розробка концепції просування екологічного продукту на ринок.		Порівняльний аналіз ESG-рейтингів компаній однієї галузі.
		П-8	Зелені фінанси та інвестування. Оцінка доцільності залучення «зелених» облігацій. Розрахунок чистої теперішньої вартості (NPV) для проекту енергомодернізації.		
		П-9	Презентація індивідуальних науково-дослідних завдань. Захист проектів на тему «Стратегія переходу підприємства X до моделі сталого розвитку».		

ОСНОВНА ЛІТЕРАТУРА ТА МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ

Література	<ol style="list-style-type: none"> 1. Гросул В. А., Зубков С. О., Круглова О. А. Управління розвитком бізнесу в умовах європейської інтеграції: навч. посібник. Харків : Біотехкнига, 2024. 238 с. 2. Зелена трансформація та стала біоекономіка: моногр.; за наук.ред. А.А. Олешко, О.Ю. Будякової. Київ: КНУТД, 2024. 496 с. 3. Політика ЄС щодо зеленої економіки та інновацій: Підручник. Орловська Ю.В. , Чала В.С. , Глущенко А.В./ під заг. ред. Орловської Ю.В. Д.: ПДАБА. 2023. 193 с. 4. Стратегії сталого розвитку : навч. посіб. / В. В. Добровольський,Є. М. Безсонов, Г. В. Непеїна, Д. О. Крисінська, Н. А. Сербулова. Миколаїв : Вид-во ЧНУ ім. Петра Могили, 2021. 160 с. 	Методичне забезпечення	<ol style="list-style-type: none"> 1. Зубков С.О. Зелена економіка та сталий бізнес. Конспект лекцій. Харків, 2026. 2. Зубков С.О. Зелена економіка та сталий бізнес: метод. рек. до семінарських та практичних занять для. Харків, 2026. 3. Зубков С.О. Зелена економіка та сталий бізнес: метод. рек. до виконання індивідуального завдання. Харків, 2026.

СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ

	СИСТЕМА	БАЛИ	ДІЯЛЬНІСТЬ, ЩО ОЦІНЮЄТЬСЯ
Підсумкове оцінювання	100 бальна ECTS (стандартна)	до 50	50% від усередненої оцінки за модулі
		до 50	підсумкове тестування
Модульне оцінювання	100 бальна сумарна	до 25	відповіді на тестові питання
		до 25	усні відповіді на практичних заняттях
		до 25	Індивідуальне завдання
		до 25	результат засвоєння блоку самостійної роботи

НОРМИ АКАДЕМІЧНОЇ ЕТИКИ ТА ДОБРОЧЕСНОСТІ

Всі учасники освітнього процесу (в тому числі здобувачі освіти) повинні дотримуватися кодексу академічної доброчесності та вимог, які прописані у положенні «Про академічну доброчесність учасників освітнього процесу ДБТУ»: виявляти дисциплінованість, вихованість, поважати гідність один одного, проявляти доброзичливість, чесність, відповідальність.